

تقابل سیستم های مدرن در فوتبال

تالیف و ترجم:

مسعود اقبالی

(مدرس ارشد فدراسیون و کنفدراسیون فوتبال آسیا)

سرشناسه	: اقبالی، مسعود، ۱۳۲۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: تقابل سیستم های مدرن در فوتبال / تألیف و مترجم مسعود اقبالی
مشخصات نشر	: تهران: آوای ظهور، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	: ۲۴۳ ص.
شابک	: ۷۳-۷۲-۵۸۹۶-۶۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: فوتبال
موضوع	: فوتبال -- قواعد
موضوع	: فوتبال -- تعلیم
ردی کنگره	: ۱۳۹۳ ۷۲ الف / GV۹۴۳
بندی دیویی	: ۷۹۶/۳۳۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۲۱۷۹۳

شناسنامه کتاب

عنوان کتاب	: تقابل سیستم های مدرن در فوتبال
تألیف و ترجمه	: مسعود اقبالی
ناشر	: انتشارات آوای ظهور
نوبت چاپ	: اول / ۱۳۹۳
تیراژ	: ۱۱۰۰ نسخه
قیمت	: ۱۷۰۰۰۰ ریال
شابک	: ۷۳-۷۲-۵۸۹۶-۶۰-۹۷۸
چاپ و صحافی	: سعید دانش

انتشارات آوای ظهور

خیابان انقلاب - نرسیده به خیابان ۱۲ فروردین - جنب کتابفروشی عصر اندیشه
پلاک ۱۳۳۲ - طبقه زیرین - کتابفروشی فجر تهران - تلفن: ۴۱۰۹

www.Ghahremanzadeh.ir

خیابان انقلاب - بعد از خیابان منیری جاوید - پاساژ کتابسرای اندیشه - طبقه همکف -
واحد ۵ - کتابفروشی آوای ظهور - تلفن: ۶۶۴۷۷۶۷۲

جدول مندرجات

۷	الف. مقدمه
۹	ب. علم کلیدی
۱۱	تکامل گیاههای زنی در ایتالیا در ۲۰ سال گذشته
۱۵	الگوی بازی ۱-۴
۱۷	دفاع میانی
۱۸	دفاع کنار
۱۹	هافبک میانی
۲۰	هافبک کناری
۲۲	هافبک تهاجمی
۲۳	مهاجم نوک
۲۵	الگوی بازی ۱-۳-۲-۴
۲۷	دفاع میلانی
۲۷	دفاع کنار
۲۷	هافبک میانی
۲۷	هافبک کناری
۲۸	هافبک تهاجمی
۲۹	مهاجم نوک
۳۱	حمله با آرایش ۲-۴-۱ و ۳-۴-۱-۲
۳۲	ساخت بازی
۳۴	ساخت بازی مستقیم در آرایش ۲-۴-۱-۲
۳۶	ساخت بازی مستقیم در آرایش ۱-۳-۲-۴
۳۸	پاس قطری

- ۴۰ پاس در عمق و سپس رو به عقب
- ۴۲ پاس از خط دفاعی به خط میانی در سیستم ۳-۴-۱-۲
- ۵۱ ضد حمله
- ۵۳ نمونه هایی از ضدحمله سریع در سیستم ۳-۴-۱-۲
- ۵۸ نمونه هایی از ضدحمله سریع در سیستم ۴-۲-۳-۱
- ۶۴ نمونه هایی از ساخت بازی در سیستم ۳-۴-۱-۲
- ۷۰ نمونه هایی از ساخت بازی در سیستم ۴-۲-۳-۱
- ۷۵ ۱. بنیاد فرصت های گل زنی
- ۷۷ حرکات بازی
- ۸۳ نمونه هایی از حرکات برشی در سیستم ۳-۴-۱-۲
- ۸۹ نمونه هایی از حرکات برشی در سیستم ۴-۲-۳-۱
- ۹۷ حرکات اورلپ (هم پایی)
- ۱۰۱ نمونه هایی از اورلپ در سیستم ۳-۴-۱-۲
- ۱۰۳ نمونه هایی از اورلپ در سیستم ۴-۲-۳-۱
- ۱۰۷ پاس دیواری
- ۱۱۲ نمونه هایی از پاس دیواری در سیستم ۳-۴-۱-۲
- ۱۲۰ نمونه هایی از پاس دیواری در سیستم ۴-۲-۳-۱
- ۱۲۷ حرکات ترکیبی
- ۱۳۱ نمونه هایی از حرکات ترکیبی در سیستم ۳-۴-۱-۲
- ۱۳۸ نمونه هایی از حرکات ترکیبی در سیستم ۴-۲-۳-۱
- ۱۴۳ سانترها
- ۱۴۷ جاگیری برای دریافت سانتر در سیستم ۳-۴-۱-۲
- ۱۴۹ جاگیری برای دریافت سانتر در سیستم ۴-۲-۳-۱
- ۱۵۳ حمایت ها
- ۱۵۴ دریلینگ
- ۱۷۰ شوت
- ۱۷۴ دفاع با سیستم ۳-۴-۱-۲ و ۴-۲-۳-۱
- ۱۸۳ دفاع خطی ۳ و ۴ نفره

۱۸۳	دفاع خطی ۳ نفره
۱۸۴	دفاع خطی ۴ نفره
۲۰۱	سیستم ۳-۴-۱-۲ در مقابل سیستم های دیگر
۲۰۲	تقابل سیستم های ۳-۴-۱-۲ و ۴-۳-۳
۲۰۶	تقابل سیستم های ۳-۴-۱-۲ و ۴-۴-۲
۲۱۲	تقابل سیستم های ۳-۴-۱-۲ و ۳-۵-۲
۲۱۴	تقابل سیستم های ۳-۴-۱-۲ و ۳-۴-۱-۲
۲۱۹	سیستم ۴-۲-۳-۱ در مقابل سیستم های دیگر
۲۲۰	۴-۲-۳-۱ در مقابل ۴-۱-۲
۲۲۴	۴-۲-۳-۱ در مقابل ۳-۵-۲
۲۲۶	۴-۲-۳-۱ در مقابل ۳-۴-۱-۲
۲۳۱	۴-۲-۳-۱ در مقابل ۳-۴-۱-۲
۲۳۶	۴-۲-۳-۱ در مقابل ۴-۳-۳

مقدمه

فوتبال همیشه آنچه که هر روز در زندگی روی میدهد، دستخوش تغییر و تحول می باشد و آنچه که دیروز یک «حقیقت مطلق» به حساب می آمد، امروز دچار اصلاحات شده است.

سیستم ۴-۴-۲ که از نقطه نظر تاکتیکی، تا چند سال پیش سیستم قالب بود، ابتدا به ۳-۴-۳، سپس به ۴-۴-۲ و نهایتاً به ۴-۲-۳-۱ تبدیل شد. از سیستمی که در آن تاکتیکها شدیداً فضا، بار و آفساید مطرح است، به یک فوتبال «منطقی» تری رسیده ایم که در آن نقش هر یک از بازیکنان موجب تفاوت در سیستم می شود. بنابراین، برای نمونه نقش هافبک تهاجمی که در سیستم ۴-۴-۲ حذف شده بود، بار دیگر مطرح می شود.

چه اتفاقی افتاده است که در این مدت که به شکلی از فوتبال رسیده ایم که در آن نقش بازیکن بر تاکتیکها ترجیح داده شده است و طرح بازی نسبت به کیفیتهای بازیکنان بی رنگ گردیده است. جواب به این سؤال مشکل است. من فکر می کنم حداقل در اروپا، افزایش تعداد مسابقات لیگ قهرمانان و مسابقات بزرگ که بازیکنان بزرگ را درگیر می سازد، مربیان تیمهای بزرگ را به این نتیجه می رساند که به دلیل طولانی بودن فصل این امکان وجود ندارد که مانند فوتبال گذشته، تیم خود را ابتدا به فوتبال تحت فشار، دینامیک و حرکات هماهنگ نمایند.

به علاوه، جنبه اقتصادی فوتبال نیز تغییر کرده است. فوتبال با خواسته ها و نیازهای تلویزیون ارتباط بیشتری پیدا کرده است. برخی تیمهای بزرگ به شرکتهای بزرگ تبدیل شده اند و تحت تأثیر بازار روز می باشند. همینطور تجارت نیز از اهمیت زیادیتری برخوردار گردیده است.

به همین دلیل مربیان تیمهای بزرگ وقت کمتری برای هماهنگی تیمی دارند و بیشتر به دنبال بازیکنان بزرگی می باشند که بتوانند نتیجه مسابقات را رقم بزنند.

البته این وضعیت برای آنها در آینده تغییر می کند. مربیان به معنای واقعی کلمه ابتدا در تیمهای پائین تر به کار مربیگری مشغول می شوند و بعد از مدتی به تیمهای باشگاهی مهمتر می روند. اما تیم بزرگ بدون داشتن سازماندهی تاکتیکی هرگز قادر به موفقیت نیست و این کتاب قصد دارد دو جنبه تدافعی و تهاجمی از الگوهای بازی را که در حال حاضر به طور وسیع مورد استفاده قرار می گیرند را مورد بررسی قرار دهد.

www.ketab.ir

تکامل الگوهای بازی در ایتالیا در ۲۰ سال گذشته

مشخصه مسابقات قهرمانی سری "A" ایتالیا از فصل ۸۱-۸۰ تا ۸۷-۸۶، حریف گیری در دفاع بود. جرونتوس با مربیگری جیووانی تراپاتونی فصل های ۸۱-۸۰ تا ۸۶-۸۵، را با موفقیت تمام انجام داد. تیم ورونا با مربیگری باگنولی فصل ۸۵-۸۴ را از آن خود کرد. ناپولی با مربیگری بائینی فصل ۸۷-۸۶ را با پیروزی به پایان برد. تنها استثناء تیم رُم بود که با دفاع منظم و استفاده از خط توپ مؤثر توانست با حضور بازیکنانی مانند برزیلی، پروهاسکای اتریشی و ... کنار جیووانی به نام های کونتسی و دی بارتولوی که مهارت در بیلینگ بالائی داشتند به قهرمانی فصل ۸۲-۸۱ برسد.

اما، جرونتوس مطمئناً در آن سال، هاستن بود. این تیم در دفاع دو دفاع حریف دیگر و یک سوئیپر داشت. در خط میانی دارای یک بازیکن طراح بود که می توانست به همه جای زمین سر بکشد. یک بازیکن انی یک هافبک چند قابلیت و در کنار آنها در سمت راست بازیکنی با ویژگی تهاجمی و در جناح چپ بازیکنی با ویژگیهای تدافعی انجام وظیفه می کردند. در خط حمله نیز دو مهاجم داشت که در اصل مکمل هم بودند.

در فصل ۸۸-۸۷ جام قهرمانی را تیم AC میلان به رهبری کارلو آنچلچی برد. او الگوهای بازی، استراتژی ها و متدهای مربیگری را که تا آن زمان متعارف نبود، به کار داد. او سیستم ۲-۴-۴ را که مبتنی بر فشار بر روی حریف، شدت بازی و حرکت بدو تیم بود معرفی کرد. آریگو ساچی در AC میلان در مرکز دفاعی دو مدافع یک خط را پیاده کرد. این عمل موجب گردید که در خط میانی برتری عددی ایجاد شود و بتوانند بر حریفی که قصد حمله از میانه زمین را داشت فشار سیستماتیک را وارد نمایند. این تکنیک در مقابل حریفی کاربرد داشت که بر اساس الگوی بازی "کلاسیک" تنها از یک بازیکن در جناحین استفاده می کرد.

اگرچه آریگو ساچی در AC میلان تنها یکبار موفق به کسب قهرمانی شد، پیروزیهایش در جام قهرمانی - که امروز لیگ قهرمانان نامیده می شود - و جام بین قاره ای موجب گردید که به تیم AC میلان به عنوان یک الگوی تاکتیکی نگاه کنند و از آن تقلید نمایند. در فصل ۹۱-۹۲ فابیو کاپلو جای ساچی را گرفت. تیم AC میلان به همراه او توانست بین سالهای ۹۱ تا ۹۶ از ۵ قهرمانی، ۴ قهرمانی را در ایتالیا بدست آورد. کاپلو ابتدا کار ساچی را دنبال کرد، اما با کمی تغییر سعی کرد جایی برای بازیکنان با استعداد و مهارتهای فردی برخی بازیکنان برجسته بگذارد. در حالیکه سیستم تهاجمی ساچی اساساً مبتنی بر حرکت بدون توپ و در نهایت گرفتن توپ در پشت دیوار دفاعی حریف و تکمیل حمله با دروازه بان، پاس دیواری، اورلپ، و راه حل های دیگر برای بازیکن صاحب توپ بود، سیستم کاپلو اساساً متکی به مهارتهای دریبلینگ و خلاقیت های بازیکنانی مانند فلاسینی، گولیت، ساویسویچ و دیگران بود. این شیوه تفکر هر دو جنبه فیزیکی و روانی را در بر می گرفت زیرا بازیکنان او نسبت به گذشته نه جوان تر بودند و نه قوی تر و توان تحمل مسابقات طولانی سال را نداشتند. بازیکن، دیگر مانند گذشته نوعی "ابزار" جهت پیاده کردن طرح پیروزی در اختیار مربی نبود. او بازیکنی بود که به عنوان عامل اصلی مطرح شد تا خود به دنبال پیروزی باشد. بنابراین، با دگرگونی در جوهر و اصل طرح اولیه، کاپلو نقش رهبری را به بازیکنان سپرد. با این عمل بازیکنان برجسته ای مانند فان باسین انگیزه جدیدی یافت. او همینطور در خط دفاعی چند تغییر ایجاد نمود. در حالیکه سیستم تدافعی ساچی بر گرفتن سریع توپ از حریف و فشار شدید و سیستماتیک تأکید داشت، کاپلو یک هافبک دفاعی مرکزی را معرفی کرد: یعنی به عنوان هافبک مرکزی در کنار دسائی که از المپیک مارسی آمده بود و در آن جا در دفاع مرکزی بازی می کرد یک زوج را تشکیل داد. حرکت دفاعی آنان تراکم دفاعی را افزایش داد و اثربخشی دفاعی را دگرگون کرد. این دو هافبک دفاعی در جلوی خط دفاع فضاها را پوشش می دادند و حریف را ۲ به یک یا دوبل می کردند.

در نیمه دوم دهه نود دوره برتری لیپی در جوونتوس بود. با تغییراتی که فصل به فصل در الگوی بازی پیش آمد، جوونتوس توانست در سال های متوالی ۹۴ تا ۹۸ قهرمانی را بدست آورد. ضمناً این تیم توانست در سال ۹۶-۹۵ به لیگ قهرمانان دست یابد.

در حالیکه کار ساچی و کاپلو در مورد سیستم ۲-۴-۴ یک نقطه مشترک داشت، اما لیپی بازیکنان را به شکل دیگری آرایش داد. او با گذاشتن سه مهاجم در خط حمله (که

در حالت دفاعی خوب برمی گشتند) و حضور پائولو سوزا در خط میانی که تقریباً در همه جا بود، اولین قهرمانی را در سال ۹۵-۹۴ بدست آورد.

در سال های بعد مدیران جوونتوس تصمیم گرفتند بازیکنان زیادی را عوض کنند، و بنابراین لپیی مجبور شد سال به سال مدل تیم را عوض نماید. اما در زمان مربیگری او می توان شاخص های مشترکی را در چندین شکل و آرایش تیم یافت. در حقیقت، او بر کیفیت و مهارت های فردی بازیکنان تکیه داشت و تیم خود را در حالت دفاعی بر درگیری با حریف در حالت حمله بر مهارت های دربیلینگ ساخته بود.

در همین سال ها، آلبرتو زاکارونی مربی اودینیزه کار خود را با سیستم ۳-۴-۳ شروع کرد و این مربی در بازیکنانی مانند بیرهوف، آماروسو، و یوگی استفاده نمود. اودینیزه بهای کمی را در مقابل تیم های بزرگ برد و مدیران میلان تصمیم گرفتند این مربی را به انتخاب درآیند، تا تیمی را رهبری کند که در آن سال ها راه خود را برای پیروزی گم کرده بود. میلان زاکارونی بلافاصله قهرمانی ایتالیا را بدست آورد و همین امر مهر تأییدی بر سیستم ۳-۴-۳ بدست می آید. در پشت دو مهاجم به ۲-۴-۳ تعدیل یافت. در این کتاب قصد داریم سیستم ۲-۴-۱-۲ را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهیم تا به شاخص ها، کیفیت ها و نقائص آن پی ببریم. همچنین سیستم ۱-۳-۲-۴ را که اخیراً بسیار رایج و مورد توجه است تحلیل می کنیم. سیستم اخیر به وسیله کشورهای هلند و فرانسه در جام قهرمانان اروپا در سال ۲۰۰۰ با کیفیت بکار گرفته شد و همینطور بسیاری از تیمها در لیگ ایتالیا از این سیستم استفاده کردند.